

مرکز پژوهش‌های مجلس هشدار داد:

افزایش شکاف حاکمیت و مردم با تصویب طرح صیانت

اعظم و یسمه

مرکز پژوهش‌های مجلس در نامه‌ای به رئیس کمیسیون ویژه بررسی طرح صیانت از فضای مجازی ضمن بر شردن اشکالات عدیده طرح، از نگاه تهدیدمحور به فضای مجازی و افزایش شکاف حاکمیت و مردم در این طرح گفته که منجر به ترغیب نخبگان به مهاجرت می‌شود و خواستار تخصیص زمان بیشتر برای اصلاح طرح صیانت شده است.

بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس، در نامه‌ای خطاب به رضا تقی‌پور، رئیس کمیسیون مشترک بررسی طرح حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی اعلام کرده است که برای اصلاح طرح صیانت به زمان بیشتری نیاز است. ایرادات اساسی مرکز پژوهش‌های مجلس به طرح صیانت در حالی مطرح شده که هفتمین جلسه این کمیسیون به تنش کشیده شد. در هفتمین جلسه کمیسیون مشترک طرح صیانت از فضای مجازی، ابتدا نماینده مردم بستان آباد درباره نبود شفافیت و اجازه ندادن به رسانه‌ها برای دسترسی به جزئیات صحبت و اضافه کرد: در کمیسیون فرهنگی هم که ما دنبال این طرح بودیم می‌گفتند آقا محرمانه است و باشد بعد از انتخابات ریاست جمهوری، از نماینده که طرح محرمانه نیست، بعد که به صحن آمد در مرحله اولیه یک ورژن دیگری گذاشته شد، روز رأی گیری یک ورژن دیگری گذاشته شد و واقعا باید خود به‌خود منتقدین و افکار عمومی که یک مقدار باشک و تردید به این موضوع نگر بسته شود.

اکنون مرکز پژوهش‌های مجلس درباره این طرح گزارش داده که این طرح به کاهش سرمایه اجتماعی نهادی بسط و اختیارات نهادهای فراقانونی و بدون نظارت ایجاد موانع در مسیر شفافیت و پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد دیجیتال و زمینه‌سازی برای فرار سرمایه‌های داخلی منجر می‌شود. گرچه طراحان طرح صیانت مدعی ساماندهی به فضای مجازی و صیانت از اینترنت هستند و قرار است با این طرح یک صندوق حمایت از محتوا

و پیام‌رسان‌های داخلی و حمایت از کسب‌وکارهای ایرانی فعال در فناوری ارتباطات ایجاد شود. اما به گفته منتقدان طرح، ارائه خدمات پولی و بانکی به کسب‌وکارهای فعال در پیام‌رسان‌های اجتماعی خارجی ممنوع می‌شود. همچنین در صورت تصویب و اجرا طرح در دسترس به‌شکلهای پیام‌رسان‌های پر طرفدار چون اینستاگرام و واتس‌آپ محدود می‌گردد. ایجاد شکاف و ایجاد شکاف در بازار کار و طرح بدنبال آن است که سازوکار برای مدیریت خدمات اصلی اینترنتی ایجاد کند. این موارد یعنی ضربه زدن به مشاغل که تامین کننده درآمد و اقتصاد خانواده‌های بسیاری در ایران است. موضوعی که در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس هم به آن اشاره و تأکید شده با اجرای طرح ایجاد بی‌ثباتی در قوانین و مقررات اقتصادی، به‌مخاطره افتادن امنیت سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی‌ناپذیری محیط کسب‌وکار و کم‌اثر کردن تسهیلات اقتصادی حمایتی در شرایط ناامنی اقتصادی را بدنبال خواهد داشت.

طرح صیانت از فضای مجازی هنوز اجرایی نشده و تصویب آن به آینده موکل شده است. اما در مجلس حامیان آن دارند. در همین رابطه کمیسویی به نام کمیسیون مشترک طرح حمایت از دستگاه‌های اجرایی کشور را در صورت مجوز به انحصار از خدمات محمول می‌کنند. این موارد در حالی در طرح مطرح شده که پیام‌رسان‌های داخلی علی‌رغم دریافت بودجه‌های کلان زیان‌ده بوده و به شکست منجر شده است. بنابراین اکثریت منتقدان این طرح ساخت سرویس‌های بومی با کیفیت مشابه را غیرممکن می‌دانند و این طرح را باعث نابودی کسب‌وکارهای اینترنتی و تحدید بیشتر آزادی بیان و حریم شخصی کاربران می‌شمارند. در مقابل شایعه‌هایی درباره برخی افراد و جریانات خاص و منافع مالی طرح مطرح شده که این موضوع حاشیه‌هایی را در رابطه با برخی افراد و جریانات ایجاد کرده است. آن طور که سوابق نشان می‌دهد تهیه طرح صیانت به پیش از مجلس بازدهم و با همکاری برخی نهادهای ارگان‌ها بوده است که در این دوره از مجلس پیگیری شده است. سال‌هاست که بودجه‌های کلانی به پروژه‌های خدمات اینترنتی بومی اختصاص می‌یابد و در عمل هیچ‌یک از آنها جایگزین نمونه‌های خارجی نمی‌شوند. چند سالی است که صداوسیما نهادی به نام سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر یا ساترا تشکیل داده که عملاً حتی

منتقدان طرح صیانت از مینه‌ساز نابودی کسب‌وکارهای اینترنتی و تحدید بیشتر آزادی بیان و حریم شخصی کاربران می‌دانند

حقوق کاربران فضای مجازی و خدمات پایه در صورت تشکیل شده که مشغول در دسترس به‌شکلهای پیام‌رسان‌های محدود می‌گردد. ایجاد شکاف و ایجاد شکاف در بازار کار و طرح بدنبال آن است که سازوکار برای مدیریت خدمات اصلی اینترنتی ایجاد کند. این موارد یعنی ضربه زدن به مشاغل که تامین کننده درآمد و اقتصاد خانواده‌های بسیاری در ایران است. موضوعی که در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس هم به آن اشاره و تأکید شده با اجرای طرح ایجاد بی‌ثباتی در قوانین و مقررات اقتصادی، به‌مخاطره افتادن امنیت سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی‌ناپذیری محیط کسب‌وکار و کم‌اثر کردن تسهیلات اقتصادی حمایتی در شرایط ناامنی اقتصادی را بدنبال خواهد داشت.

طرح صیانت از فضای مجازی هنوز اجرایی نشده و تصویب آن به آینده موکل شده است. اما در مجلس حامیان آن دارند. در همین رابطه کمیسویی به نام کمیسیون مشترک طرح حمایت از

به دنبال مداخله در قیمت ترافیک اینترنت اپراتورها هم بوده است. ساترا از جمله با تبیان در حوزه خانواده و کودک تفاهم‌نامه امضا کرده و برای صیانت از حقوق کودکان دستورالعملی به رسانه‌ها از جمله رسانه‌های مجازی داده است. به نظر می‌رسد طرح صیانت به دنبال تشکیل نهادی شبیه ساترا است و می‌خواهد هیات ساماندهی و نظارت ایجاد کند. در همین رابطه در طرح صیانت پیش‌بینی شده ۱۰ درصد درآمد ترافیک اینترنت بین الملل کشور را به صندوقی اختصاص دهد که قرار است وظایفی چون توسعه خدمات بومی پیام‌رسان‌ها و حمایت از تولید و انتشار محتوای بومی مبتنی بر فرهنگ ایرانی اسلامی را انجام دهد. اکنون گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با تأیید برخی انتقادات مطرح در خصوص این طرح به روند بررسی خارج از عرف این طرح در مجلس نیز اشاره و تأکید کرده است با توجه به بررسی‌های کارشناسی صورت گرفته در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، علی‌رغم آنکه انتظار می‌رفت فرآیند بررسی طرح بر اساس روال ماده ۱۴۲ آیین‌نامه داخلی مجلس در مرکز طی شود، ولی این فرآیند به شیوه دیگری مراحل خود را در کمیسیون ویژه در حال طی کردن است. این مرکز برای بازنگری در طرح نیازمند تخصیص زمان بیشتری است و نسخه فعلی قابلیت اصلاح در زمان اندک تخصیص یافته را ندارد.

برخورد با حق آزادی ارتباطات
نمایندگان مجلس ایران رای دادند که طرح صیانت نه در صحن علنی که در کمیسیون فرهنگی بررسی شود. به این ترتیب دیگر صحبت‌های نمایندگان موافق و مخالف به طور زنده از رادیو و رسانه‌های دیگر پخش نخواهد شد و حتی همه نمایندگان اجازه رای دادن درباره طرح را نخواهند داشت. مرضی آقاآزاد، رئیس کمیسیون فرهنگی و از اعضای جبهه پایداری در نامه‌ای به نمایندگان گفته طرح صیانت نظر مثبت نهادهای حاکمیتی را جلب کرده است و بنابراین بهتر است آنها هم از تصویب آن حمایت کنند. با این حال مخالفانی با طرح صیانت در مجلس به با خواسته اند و انتقادات خود را به این طرح و روند

کاهش سرمایه اجتماعی نهادی، ترغیب نخبگان به مهاجرت، مداخله بسیار زیاد طرح در شئون مختلف زندگی مردم، زمینه‌سازی برای ایجاد انحصار و رانت و تعمیق فاصله و شکاف حاکمیت و مردم از جمله ایرادات اجتماعی طرح صیانت است که رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس درباره آن ابراز نگرانی کرده است

بررسی آن اعلام کرده‌اند. جلیل رحیمی جهان آبادی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی از جمله مخالفان طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی است. او می‌گوید باید به معیشت مردم و مشکلات اقتصادی‌شان پرداخت نه اینکه حق آزادی ارتباطات که حق قانونی مردم است را نقض کنیم. وی به این باور است که مجلسی‌ها بهتر است به این مسئله بپردازند که گره‌های مشکلات مردم باز کنند نه اینکه گره و تنش جدیدی ایجاد کنند و موجب نگرانی آنها شوند. اکنون مرکز پژوهش‌های مجلس با تأیید این نگرانی‌ها در رابطه با تأثیر اقتصادی این طرح هشدار داده که منجر به امکان وارد آمدن ضرر به جبران‌ناپذیر اقتصادی با توجه به سهم بالای مشاغل خرد و خدماتی در سال‌های اخیر شود. اما در زمینه ایرادات اجتماعی طرح، کاهش سرمایه اجتماعی نهادی ترغیب نخبگان به مهاجرت، مداخله بسیار زیاد طرح در شئون مختلف زندگی مردم، زمینه‌سازی برای ایجاد انحصار و رانت و تعمیق فاصله و شکاف حاکمیت و مردم از جمله مواردی است که رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس درباره آن ابراز نگرانی کرده است. باید منتظر ماند و دید آیا گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در رابطه با تصمیم عملگر آتی نمایندگان موثر است یا نفوذ و قدرت موافقان طرح در پشت‌صحنه تأثیر و برش بیشتری دارد.

پیکر شهید حسن ابرو پس از مراسم تشییع در تهران. او در جریان حمله به ساختمان وزارت خارجه کشته شد.

دشمنان می‌دانستند ابرو به دلیل جانبازی آسیب پذیر است
روز سه‌شنبه به دنبال درگذشت ابرو حسین امیر عبداللهیان، وزیر خارجه کشورمان گفته بود: اتفاقی که در مورد ابرو رخ داد این بود که ما چند روزی پیگیر بودیم که مجوزی از طریق یک کشور ثالث بگیریم که یک فروند هواپیمای از طریق ایران یا کشور دیگری بتوانیم ایشان را سریع به بیمارستان مجهزی در ایران برای درمان منتقل کنیم. متأسفانه طرف سعودی در ارتباط با این موضوع خیلی دیر تصمیم گرفت و برخی از دستگاه‌های اجرایی عربستان سعودی در این زمینه تعلل کردند. ما اعتراض خودمان را بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی به صورت رسمی اعلام می‌کنیم و در عین حال امیدواریم هر چه زودتر یمن در مسیر راه حل سیاسی بتواند از این جنگ خارج شود. حال دیروز جانشین فرمانده کل سپاه در این باره گفت: دشمنانی دانستند که به خاطر آثاری که از دفاع مقدس در بدن شهید ابرو وجود دارد، در برابر بیماری با سختی مواجه می‌شود. اما برای انتقال وی به ایران کاری نکردند و ضمن تلاش مکرر پزشکان، وی به شهادت رسید. به گزارش تسنیم، سردار فدوی که در آیین تشییع

خبر

واکنش عربستان به موضوع اهمال در انتقال حسن ابرو از صنعا به ایران:

انتقاد تهران در تضاد با اصول است

سخنگوی رسمی ائتلاف عربی به رهبری عربستان به اظهارات وزیر خارجه کشورمان مبنی بر تعلل این کشور در تسهیل روند انتقال حسن ابرو از صنعا به تهران واکنش نشان داد و اظهارات انتقادی مطرح شده علیه عربستان را در تضاد با اصول خواند. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رسمی عربستان (واس)، سرهنگ ترکی المالکی، گفت: فرماندهی نیروهای مشترک ائتلاف صحبت‌های انتقادی، حسین امیر عبداللهیان، وزیر خارجه ایران در خصوص انتقال حسن ابرو از یمن را دنبال کرد. وی مدعی شد: فرماندهی ائتلاف عربی به دستور مقامات سعودی با در نظر گرفتن اصول بشر دوستانه و احترام به میانجی‌گری عمان و عراق در کمتر از ۴۸ ساعت پس از اعلام وضعیت سلامتی حسن ابرو، روند انتقال او را تسهیل کرد.

آزادارمکی شرح داد:

شرط بازگشت اقبال مردم به اصلاح طلبان

فرهنگ، ادبیات، شعر، موسیقی، تاریخ و هنر و کل، داشتن فهم فرهنگی و تمدنی از ایران تغییر مسیر دهند. این تحول، می‌تواند احتمال بازگشت آنان به عرصه سیاست را فراهم کند. البته این امر هم به صورت سریع اتفاق نمی‌افتد، بلکه می‌تواند در دهه آینده زمینه‌ساز بازگشت اصلاح‌طلبان به حوزه سیاسی شود. به گفته تقی آزادارمکی، جامعه ایرانی دچار تحولی اساسی شده و ایرانیان با فاصله گرفتن از

جامعه‌شناس و استاد دانشگاه معتقد است، اصلاح‌طلبان باید در شیوه عملگر خود بازبینی کنند و برای جلب مردم به عرصه فرهنگ و هنر بازگردند. وی در گفت‌وگو با خبر آنلاین با توضیح به اصلاح‌طلبان برای بازبینی شیوه عملگر خود گفت: اصلاح‌طلبان از حوزه سیاست به عرصه

به این تحول و مطالبات جدید، خطرهای جدی برای کشور در پی خواهد داشت. این استاد دانشگاه درباره حل مسائل جامعه ایران می‌گوید: حل این مسائیل معطوف به مشارکت مجموعه نیروهای مؤثر و کاردار است. یعنی کسانی که دارای امکان‌ها و اختیارهایی برای حل مسائل هستند که طبقه متوسط یکی از آن‌ها است و نظام سیاسی، دولت، و حاکمیت و روشنفکران دیگر نیروهای کاردار هستند. حل مسائل ایران در گرو مشارکت همه این‌ها به صورت یک عمل جمعی ملی توافقی است و اگر این نیروها با این کیفیت وارد نشوند که به هزار دلیل نمی‌توانند وارد شوند، راه حل جدی برای

حل مسئله ایجاد نخواهد شد. وی در پاسخ به این سؤال که آیا به اصلاح‌طلبان جدید یا نمایندگان خواسته‌ها و نگرش‌های نوین و تغییر یافته جامعه، اجازه کسب حضور و نمایندگی در حوزه سیاسی داده خواهد شد؟ می‌گوید: دیگر این طور نیست که کسی به آنان اجازه بدهد یا ندهد، بلکه این حوزه‌های اجتماعی هستند که تعیین می‌کنند بازی چگونه باشد، در غیر این صورت، بازی‌ای شکل نخواهد گرفت. اصولگرایی که نمی‌تواند با خودش بازی کند، اصولگرایی حتی نمی‌تواند شبه اصلاح‌طلبی را خلق کند، زیرا قدرت خلق آن را ندارد.